

Filmmagasinet Ekko

”Nyt soundtrack er forrygende”

Danskere har sammensat et soundtrack fra verdens største, elektroniske musikere og skabt en vellykket fortolkning af Fritz Langs stumfilmklassiker

Af Jeppe Mørch

3-CPO's gulddesign, *Blade Runner*, *Brazil*, musikvideoen til Queens *Radio Ga Ga*, Dr. Strangeloves ustyrlige højre arm.

Det er 88 år, siden Fritz Langs ekspressionistiske feberdrøm, *Metropolis*, havde premiere. Og værkets overrumplende arkitektur og science fiction-tematikker har påvirket alverdens former for film.

Det er umuligt at gubbe klassikermærket af.

Nu er der mulighed for se filmen på ny i en restaureret udgave, der indeholder scener, man frem til 2008 troede var tabt for evigt. 30 tabte minutter blev fundet i Buenos Aires, og de vises nu frem i *Metropolis Complete* tilsat et nyt, yderst interessant soundtrack.

På dansk initiativ er det lykkedes at samle nogle af den elektroniske musiks største navne og få dem til at levere toner til et knitrede soundtrack.

Ambientmusikkens far, Brian Eno, trihoppens bedste bands – Massive Attack og Portishead – pumpende Faithless, albumaktuelle New Order og danske Christian Rønns Ganga og Cinema Orchestra er navnene på listen.

Projektets bagmænd Ulrik Hvid og Palle Vedel har modtaget lydfiler fra musikerne og klippet dem sammen, og de har gjort et glimrende stykke arbejde.

Man skal altså ikke sidde og vente på, at New Orders *Blue Monday* pludselig akkompagnerer *Metropolis'* duknakkede slavearbejdere, når de får tandhjulene til at køre rundt. Soundtracket er en lydmontage, der knirker og sitrer rytmisk under stumfilmen.

Hvid og Vedel har ikke tilsat lydeffekter, men får de store navnes bidder til at passe med begivenhedernes gang. Musikken kommer til at lyde som fodtramp og en dampfløjte, der skriger fyraften.

Metropolis Complete fortæller endnu engang den dystopiske historie om de unge elskende, der må forene de arbejdende hænder på samfundets bund med toppens kølige hjerner gennem hjertets kraft.

En dag ser Freder den uskyldsrene Maria stå med en masse børn i paradisiske De Evige Haver. I silketøj og med knæstrømper og slipset inden i bukserne forelsker han sig i arbejderpigen, og bevidstheden om at der findes en anden klasse under det bekymringsfrie liv, bliver hans syndefald.

Metropolis Complete er samfundskritik manifesteret i en skræmmende, fremmegjort modelby, som skruppelløse ledere leger med. Her er konstant bibelske referencer og ildevarslenende fremtidsudsigter. Som når den galsindede videnskabsmand Rotwang med fodsid kittel og hybris i åreerne konstruerer en robot, som får Marias udseende.

Den oprindelige musik til *Metropolis* blev komponeret af den Wagner-inspirerede Gottfried Huppertz.

I det orwellske år, 1984, stod synthesizer-troldmanden Giorgio Moroder bag popmusik til en tintet version af filmen, og Moroder fik Freddy Mercury og Bonnie Tyler til at synge på, hvad der bedst kan beskrives som et kontrasoundstrack. Det lyder som musik til en djærv actionfilm fra det farvestrålende årti, og det er en sjov tanke at strø det ud over Langs vrangforestilling. Men resultatet er aldrig mere end kuriøst.

De sammenflettede musikpionerer bidrager denne gang med en maskinel lyd, der til tider brydes af guitar og piano. De ambiente klange og triphoppens tilrøgede, dystervedrømmende beats passer fortrinligt til filmens diskussion af industrialisering og magt.

Musikken intensiveres i scenen, hvor den falske Maria vises frem for samfundstoppen. Robotten rejser sig som den babyloniske skøge på en statue af et monster med syv hoveder. Brigitte Helm har nu mere mascara om øjnene, og et aggressivt beat, man kan danse til, brager frem. Hun giver los og sender mændene sovekammerøjne. De responderer med liderlige blikke og åbne munde.

I *Metropolis Complete* er alt for meget på en fuldstændigt forrygende måde. Skuespillet er i ekspressionismens ånd teatralisk – her tager man sig til hjertet, når man er forelsket.

Soundtracket fungerer bedst, når det lægger sig subtilt under de vilde billeder. Af og til påkalder det sig for stor opmærksomhed, og man rives ud af Langs storbymareridt og ind i tanker om, hvorvidt det mon er Bernard Sumner eller Eno, der står bag en lydbid.

Det ændrer dog ikke ved, at *Metropolis Complete* er en yderst vellykket, musikalsk fortolkning af den voldsomme stumfilm, som forhåbentligt kan lokke en ny generation inden for *Metropolis'* fascinerende mure.